

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**TÜRKİYE YAZMA ESERLER
KURUMU BAŞKANLIĞI**
2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10
7.	DENETİM BULGULARI.....	10
8.	EKLER.....	14

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2018-2019 Yılları Birinci Düzey Ekonomik Kodlara Göre Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşme Karşılaştırılması.....	5
Tablo 2: 2019 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşme Dağılımı	5
Tablo 3: 2018–2019 Yılları Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Rakamlarının Karşılaştırılması	6

KISALTMALAR

- İDKK** : İç Denetim Koordinasyon Kurulu
KHK : Kanun Hükmünde Kararname
YEK : Türkiye Yazma Eserler Kurumu

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Binalar Hesabına Hatalı Kayıtlar Yapılması
2. Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarında Kanunda Öngörülen % 10'luk Sınırın Aşılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı (YEK); 28.12.2010 tarihinde kabul edilen 6093 sayılı Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile kurulmuştur.

Büyük çoğunluğu Selçuklu ve Osmanlı medeniyetleri dönemine ait olan yazma eserler; tarih, sanat, edebiyat, din, uygulamalı bilimler ve diğer pek çok alanda meydana getirilmiş olan önemli taşınır kültür varlıkları olup, bu eserlerin korunması ve gün yüzüne çıkarılması; kültürümüzün dünyaya tanıtılması, gelecek kuşaklara aktarılması ve bilimsel çalışmalara kaynak teşkil etmesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Bu gerekçeler doğrultusunda çıkarılan 6093 sayılı Kanun, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçiş için yapılan düzenlemeler kapsamında değiştirilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ile Anayasa'da gerçekleştirilen değişikliklere uyum sağlanması amacıyla bazı kanun ve KHK'lerde değişiklik yapılması amacıyla, 10.05.2018 tarihli ve 7142 sayılı Kanun'un verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulu'nca 02.07.2018 tarihinde 703 sayılı KHK çıkarılmıştır. Söz konusu KHK'nin 103'üncü maddesi ile 6093 sayılı Kanun'un adı "*Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının Muafiyetlerine İlişkin Kanun*" şeklinde değiştirilmiş, 1 ile 12'nci maddeleri ve eki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvelleri yürürlükten kaldırılmıştır.

YEK Başkanlığı teşkilatı ile ilgili yeni düzenleme Cumhurbaşkanlığı tarafından; 15.07.2018 tarihli ve 30479 Sayılı Resmî Gazete yayımlanan, Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum Ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkındaki 4 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin ellinci bölümünde yapılmıştır. Bu bölümün uygulanmasını sağlamak ve mevzuatla kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı, tüzel kişiliği haiz, özel bütçeli ve merkezi İstanbul'da olan Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı kurulmuştur.

Başkanlığın görevleri Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde belirtilmiştir. El yazması eserler milletimizin bin yıldan daha fazla zamanda biriktirdiği bilgi, birikim ve değerlerini oluşturmakta, geçmişe dönük hafızanın en önemli kaynaklarından birini teşkil etmektedir. Çok değerli bu eserleri günün teknolojisinden de yararlanarak korumak, ihtisaslaşmış

kadroyla yapılacak çalışmalarla günümüz insanının kolayca yararlanacağı şekle sokmak kurumun en başta gelen görevlerindedir.

Misyonu; *“Bir kültür hazinesi olan yazma eserleri koruyup kollayarak en sağlıklı şekilde geleceğe ulaştırmak ve en kullanılabilir şekilde hizmete sunmak”*

Vizyonu; *“Kültür mirası yazma ve nadir basma eserleri toplayan, koleksiyonları zenginleştiren, koruyup kollayan, gün yüzüne çıkaran, bilim, kültür ve sanat faaliyetleri ile eserlere olan toplumsal ilgiyi artıran, eserlere en kolay şekilde erişimi sağlayarak, bu alanda dünya çapında standartlar belirleyen bir el yazması kütüphaneciliği”* şeklinde belirlenmiştir.

Kurum Bünyesinde; 07.03.2012/28226 tarih/sayılı RG’de yayımlanan *“Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Çeviri Ve Yayın Yönetmeliği”*, 07.03.2012/28226 tarih/sayılı RG’de yayımlanan *“Yazma Eser Uzmanlığı Yönetmeliği”*, 07.04.2012/28257 tarih/sayılı RG’de yayımlanan *“Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığında Çalıştırılacak Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmelik”*, 10.05.2012/28288 tarih/sayılı RG’de yayımlanan *“Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı İstisna Sözleşmesi Yönetmeliği”*, 05.01.2013/ 28519 tarih/sayılı RG de yayımlanan *“Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği”*, 27.11.2013/28834 tarih/sayılı RG’de yayımlanan *“Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Personeli Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği”*, 04.09.2014/29109 tarih/sayılı RG’de yayımlanan *“Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Eser Sağlama Kurulu Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik”* uygulanmaktadır.

Ayrıca, 28.05.2013 tarih ve 138 sayılı Başkanlık Onaylı *“Başkanlık İmza Yetkileri Yönergesi”*, 28.09.2015 tarihli ve 141 sayılı Başkanlık onaylı *“Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Hukuk Müşavirliği Yönergesi”*, 28.09.2015 tarihli ve 142 sayılı Başkanlık Onaylı *“Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Staj Yönergesi”* yürürlüğe konulmuştur. *“T.C. Kültür Ve Turizm Bakanlığına Bağlı Birimlerdeki Yazma Ve Nadir Basma Eserlerden Ücretsiz Faydalanma Yönergesi”* de kurum tarafından uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Başkanlık, merkez ve taşra teşkilatından meydana gelmekte olup, merkez teşkilatı hizmet birimlerinden oluşmaktadır. Başkanlığın taşra teşkilatı olarak Ankara, İstanbul ve Konya bölge müdürlükleri kurulmuştur. Bu bölgelere bağlı toplam 17 adet kütüphane müdürlüğü bulunmaktadır. 6093 sayılı kanunun kabul edildiği 2010 yılı sonuna kadar Kültür

Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğüne bağlı ve onun idaresi altında olan tüm halk ve yazma eser kütüphaneleri, bu tarihten sonra bir ayrıştırmaya tabi tutulmuş, bu kapsamda tüm yazma eser kütüphaneleri ile halk kütüphanesi olup da içinde kayda değer yazma ve nadir basma eser bulunduran halk kütüphanelerinin yazma eser bölümleri ayrılmış ve yeni adlarla kütüphane müdürlükleri oluşturulmuştur.

Başkan, YEK'in en üst yöneticisi olarak; Başkanlık görev ve hizmetlerini mevzuat hükümlerine, yıllık programlara, Başkanlığın amaç ve politikalarına, stratejik planlarına, performans ölçütlerine, hizmet kalite ve standartlarına uygun olarak görev alanına giren konularda diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde Bakanlık karşılıklı sorumludur. Başkan, merkez ve taşra teşkilatının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

Başkanlığın hizmet birimleri: Yazma ve Nadir Eserler Dairesi Başkanlığı, Çeviri ve Yayın Dairesi Başkanlığı, Kitap Şifhanesi ve Arşiv Dairesi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, Personel ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Başkanlık Müşavirleri şeklindedir.

Başkanlık bünyesinde, "Danışma Kurulu" ve "Eser Sağlama Kurulu" oluşturulmuştur.

Danışma Kurulu; Kültür ve Turizm Bakanlığı Bakan Yardımcısının başkanlığında görev yapan ve YEK Başkanlığının faaliyet alanı ile ilgili olarak temel yaklaşım ve uygulamalar ile önceliklerin belirlenmesi amacıyla tavsiye niteliğinde kararlar almak ve görüş bildirmekle görevlendirilmiştir.

Eser Sağlama Kurulu; Yazma ve Nadir Eserler Dairesi Başkanı başkanlığında görev yapan Kurul, yurt içinden ve yurt dışından eserlerin Başkanlık kütüphanelerine kazandırılması amacıyla satın alma ve bağış kabulüne yönelik kararlar almaktadır. Kurul kararları Başkanın onayı ile yürürlüğe girmekte, Başkanlık, bu çerçevede yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen müzayedelere de katılabilmektedir.

Başkanlığa 4 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle; Osmanlı Türkçesi, restorasyon, konservasyon, dijitalleştirme teknolojileri ile hat, tezhip, ebru, ciltçilik gibi Türk el sanatlarıyla ilgili sertifikalı veya sertifikasız eğitim programları ve kurslar düzenlemek amacıyla Araştırma ve Eğitim Merkezi kurabilme yetkisi, ayrıca, başkanlığın görev ve hizmetleri ile ilgili döner sermaye işletmesi kurabilme yetkisi verilmiştir. Merkez teşkilatında görünen Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü ile Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü

henüz oluşturulmamıştır.

Kurumda 164 adet memur, 228 işçi olmak üzere toplam 392 personel görev yapmaktadır.

Kurumun personeli, 657 sayılı Kanun hükümlerine tâbidir. Toplam kadro sayısı 374 adet olup, 206 kadro Merkez, 168 kadro Taşra teşkilatına ayrılmıştır. Merkezde; 1 Başkan, 1 İç denetçi, 5 Daire Başkanı, 1 Hukuk Müşaviri olmak üzere toplam 73 Genel İdari hizmetler kadrosu, 13 adet Teknik hizmetler kadrosu, 1 adet Sağlık hizmetleri kadrosu, 2 adet Hukuk Hizmetleri olmak üzere 89 kadro doludur. Taşrada ise; 2 Bölge Müdürü olmak üzere 51 Genel İdari hizmetler kadrosu, Teknik hizmetler kadrosu, 1 adet Sağlık hizmetleri kadrosu, 3 adet yardımcı hizmetler olmak üzere 75 kadro doludur. 31.12.2019 tarihi itibarıyla kuruma tahsis edilen 374 memur kadrosundan 164 adedi dolu olup 210 adedi boştur.

Memur personel haricinde ise 251 kadro tahsis edilmiştir. Bunların 228 adedi dolu olup, 39 adedi “Sözleşmeli Yazma Eser Uzmanı”, 189 adedi ise 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında kadroya geçen sürekli işçidir.

1.3. Mali Yapı

Bütçe Giderleri

2019 yılında kamu idaresine 31.12.2018 tarihli ve 30642M sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7156 sayılı 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 45.277.000,00 TL ödenek tahsis edilmiş, yıl içerisinde yapılan aktarma ve eklemeler sonucunda toplam ödenek 46.448.550,00 TL olmuştur. Ödeneğin %91,34 oranında 42.425.485,00 TL’si kullanılmıştır.

Tablo 1: 2018-2019 Yılları Birinci Düzey Ekonomik Kodlara Göre Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşme Karşılaştırılması

Gider Türü	2018		2019		2018-2019 Bütçe Giderleri Artış veya Azalışı (%)
	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	
01.Personel Giderleri	18.370.500,00	18.366.080,12	26.907.000,00	25.488.809,00	38,78
02.SGK Devlet Primi Giderleri	3.494.800,00	3.185.197,61	4.628.000,00	4.529.127,00	42,19
03.Mal ve Hizmet Alım Giderleri	5.083.685,00	6.198.704,11	2.953.000,00	3.841.505,00	-38,03
05.Cari Transferler	740.800,00	770.935,52	789.000,00	426.692,00	-44,65
06.Sermaye Giderleri	14.718.000,00	8.158.869,49	10.000.000,00	8.139.352,00	-0,24
Toplam	42.407.785,00	36.679.786,85	45.277.000,00	42.425.485,00	15,66

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının bütçe kanunuyla tahsis olunan ödenekler ve harcamalar ağırlıklı olarak personel giderleri, SGK Devlet Primi Giderleri ile cari transferlerde yoğunlaşmıştır.

Tablo 2: 2019 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşme Dağılımı

830 Bütçe Giderleri	2019 Yılı Harcamaları	
	TL	%
01. Personel Giderleri	25.488.809,00	60,08
02. SGK Devlet Primi Giderleri	4.529.127,00	10,66
03. Mal ve Hizmet giderleri	3.841.505,00	9,05
05. Cari Transferler	426.692,00	1,01
06. Sermaye Transferleri	8.139.352,00	19,19
Toplam	42.425.485,00	100,00

Bütçe Gelirleri

Cumhurbaşkanlığı tarafından “Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı” teşkilatı ile ilgili 2018 içinde yeni düzenleme yapılmıştır. Söz konusu düzenleme, 15.07.2018 Tarihli ve 30479 Sayılı Resmî Gazete yayımlanan, Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkındaki 4 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin ellinci bölümünde yapılmıştır. Söz konusu Kararnamenin 730’uncu maddesinde düzenlenen “Başkanlığın gelirleri ve döner sermaye” ile Başkanlığın gelirleri 6093 sayılı kanunda belirtildiği gibi yeniden düzenlenmiştir.

Ayrıca Başkanlık, görev ve hizmetleri ile ilgili döner sermaye işletmesi kurabileceği belirtilmiştir. Ancak 2019 yılı sonu itibariyle henüz kurulmadığı anlaşılmıştır.

Bu çerçevede, Başkanlığın gelirleri:

- Mal ve Hizmet satışı gelirleri,
- Merkezi Yönetim Bütçesine dâhil idarelerden alınan bağış ve yardımlar,
- Faiz gelirleri,
- Diğer çeşitli gelirler” şeklindedir.

Tablo 3: 2018–2019 Yılları Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Rakamlarının Karşılaştırılması

YEK Bütçe Gelirleri		2018		2019		2018/2019 Artış/Azalış %
Hesap Adı	Tahmin Edilen TL	Gerçekleşen TL	Tahmin Edilen TL	Gerçekleşen TL		
Toplam	34.525.000,00	42.735.555,73	45.178.000,00	50.160.104,70	111,03	

Kurumun en önemli gelir kalemi olan Hazine yardımı, 2019 yılında önceki yıla göre %112,51 oranında artarak 38.406.000,00 TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Kurumun ana faaliyet alanlarından olan kitap, yayın vb. satış gelirleri 2019 yılında önceki yıla göre %183,25

oranında artarak 1.684.062,00 TL tutarında gerçekleşmiştir. 31.12.2019 tarihi itibarıyla vadeli hesaplarda bulunan mevduat hesabından elde ettiği faiz gelirleri 100.104,53 TL tutarında gerçekleşmiştir.

Kamu idaresi bütçesi içinde gösterilmeyen sosyal tesisler, döner sermaye, şirketler, özel hesaplar gibi teşekküller bulunmamaktadır.

1.4.Muhasebe ve Raporlama Sistemi

YEK Başkanlığı; tüzel kişiliği haiz, özel bütçeli bir kamu kuruluşu olarak, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Ekli (II) sayılı Cetvelinde "B-Özel Bütçeli Diğer İdareler" kapsamında yer almaktadır.

YEK, muhasebe kayıtlarını ve kanuni defterlerini Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdareleri Muhasebesi Hesap Planı (RG:27.12.2014, mükerrer 29218), Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği Çerçeve Hesap Planı (RG:23.12.2014, mükerrer 29214) ve Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği (RG:31.12.2005, mükerrer 26040) Ek ve değişiklikleriyle bu konularda yayımlanan diğer tebliğlerdeki düzenleme hükümlerine uygun şekilde tutmakta ve temel mali tabloları (Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu, Nakit Akış Tablosu vb.) ile diğer mali tablolarını hazırlamaktadır.

Kurum, tüm muhasebe kayıt, dönem sonu ve mahsup işlemlerini 2018 yılından itibaren, Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen "Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi'nde gerçekleştirmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,

- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kurum, Ön Mali Kontrol Yönergesini 2017 yılında hazırlamış ve uygulamaya geçmiştir. Fakat İç Denetim Eylem Planı oluşturulmamıştır. Ancak 2018 yılı içinde 27.07.2018 tarihli Başkanlık Onayı ile “İç kontrol Eylem Planı 2018-2019” yürürlüğe konulmuştur

Kurumun 3 adet iç denetçi kadrosu bulunmasına rağmen; 2014 yılında 1 iç denetçi ataması yapılmış olup, 2 kadro için atama yapılmamıştır. 2019 yılına ait iç denetim plan ve programının hazırlanmadığı anlaşıldığından, iç kontrol sisteminin tam olarak işlerlik kazanmadığı görülmektedir.

YEK tarafından; birim yöneticileriyle görüşülerek ve İDKK'nın "2017-2019 Dönemi Kamu İç Denetimi Strateji Belgesi" de esas alınmak suretiyle; iç denetim faaliyetinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla denetimin kapsamını, denetlenecek alan ve konuları, ihtiyaç duyulan iş gücü ve diğer kaynakları içerecek şekilde, üç yıllık iç denetim planı ve yıllık program henüz hazırlanmadığından her hangi bir denetim, danışmanlık ve raporlama faaliyetinin gerçekleştirilmediği anlaşılmıştır.

İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 13'üncü maddesi uyarınca hazırlanması gereken, İç Denetim Biriminin işleyiş ve yönetimine, iç denetim faaliyetlerinin yürütülmesine, üst yöneticinin ve iç denetçilerin iç denetime ilişkin görev, yetki ve sorumluluklarına yönelik esas ve usulleri düzenleyen bir yönerge düzenlenmemiş, iç denetçi tarafından hiçbir resmi rapor da düzenlenmemiştir.

Makam Onayı ile yürürlüğe giren Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi'nde hüküm olmasına rağmen Çeviri ve Yayım Dairesi Başkanlığında istihdam edilen 37 adet sözleşmeli uzmanla yapılan sözleşmelerin ön mali kontrole tabi tutulmadığı ve maaşlarda hatalı hesaplama yapıldığı görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Binalar Hesabına Hatalı Kayıtlar Yapılması

Giderlerleştirilmesi gereken “kamera sistemleri ve teknik bakım işlerinin” binalar hesabına hatalı kayıt edildiği görülmüştür

Kamera sistemleri ve teknik bakım işleri binalar hesabına kaydedilmiştir. Oysa binalar hesabına yapılacak kayıtlar içinde bu tür teknik bakım işleri ve kamera sistemleri bakımları sayılmamaktadır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği 252 Binalar Hesabı başlıklı;

“Madde 175- (1) Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.

Binalar hesabında kayıtlı binaların iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin artırılmasına ilişkin olarak bütçeye gider kaydıyla yapılan harcama tutarları, bir taraftan bu hesaba borç, ... kaydedilir.” denilmektedir.

Bu nedenle "kamera sistemleri ve teknik bakım işleri" bu kapsama dahil olmadığından yapılan kayıt hatalıdır. Yıl içinde sözkonusu hesaba böylece kaydedilen miktar 235.772,20 TL'dir. Dolayısı ile mali tablolarda binaların değeri olduğundan fazla gösterilmiştir.

BULGU 2: Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarında Kanunda Öngörülen % 10'luk Sınırın Aşılması

Kurum tarafından gerçekleştirilen mal ve hizmet alımlarının önemli bir bölümünün doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirildiği ve doğrudan temin sınırı için öngörülen %10 limitin aşıldığı anlaşılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar başlıklı 62. maddesinin (ı) bendinde; “ı) (Ek:4964/38 md.) Bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun görüşü olmadıkça aşamaz” denilmektedir.

Mal ve Hizmet alımları ile Yapım işlerine ait Uygulama yönetmeliklerinin Temel ilkeler başlıklı 4. maddesinde; “İdareler, yapacakları ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit

muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

(7) Kurulun uygun görüşü olmadıkça, Kanunun 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendinde yer alan parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine hizmet alımı amacıyla konulacak ödeneklerinin %10'unu aşamaz. İdareler, anılan parasal limitler dâhilinde gerçekleştirecekleri hizmet alımlarında, hizmet alımları için ayrılan ve yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarını dikkate alırlar." hükümleri yer almaktadır.

Mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Bütün bu satın alımların kanunda belirtilen istisnalar hariç öncelikle bu usullerden biriyle yapılması gerekmektedir.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının mali tabloları ve sorumlular tarafından onaylı resmi belgelerin incelenmesinden; 2019 yılında mal ve hizmet alımları için 11.158.905,00 TL ödenek ayrıldığı, bu ödenekten toplam 9.486.156,53 TL'lik alım yapıldığı, söz konusu harcamalardan doğrudan temin yöntemiyle toplam 2.146.492,71 TL'lik alım gerçekleştirildiği anlaşılmıştır.

Mal ve hizmet alımları için ayrılan ödeneğin %10 luk kısmı 1.115.890,50 TL olup, doğrudan temin yöntemiyle yapılacak alımların bu sınırı geçmemesi gerekir. Doğrudan temin ile yapılan toplam 2.146.492,71 TL lık alım ile bu sınır 1.030.602,21 TL aşılmıştır. Mal ve hizmet alımları için ayrılan ödenekten, doğrudan temin için yapılan harcama $(2.146.492,71/11.158.905,00=0,1924)$ ödeneğin %19,24'üne tekabül etmekte, dolayısıyla doğrudan temin limiti olan %10'luk sınır yaklaşık %9,24 kadar aşılmış bulunmaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri ve açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde idare tarafından Kamu İhale Kurulunun görüşü alınmadan mevzuata aykırı bir şekilde %10'luk doğrudan temin sınırı aşılarak %19,24'e tekabül eden toplam 2.146.492,71 TL'lik alım gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Bu nedenle; İdarenin bundan sonraki uygulamalarında doğrudan temin ile yapılacak mal ve hizmet alımı ile yapım işlerinde mevzuatın öngördüğü %10'luk sınırın aşılmamasına özen gösterilmesi, gerektiği durumlarda Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İç Denetim Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Bakanlığa yazılması için, konu Başkanlığımıza yazılmıştır.
Başkanlık Teşkilat kanun ve bu kanun doğrultusunda yeniden düzenlenen 4 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile getirilen bazı yükümlülüklerin yerine getirilmemesi.	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Kurum, kendisine verilen görevleri bütçe imkanları ölçüsünde yerine getirmeye çalışıyor
Türkiye Yazma Eserler Kurumu (TÜYEK) Başkanlığı-Konya Yazma Eserler Bölge Müdürlüğü Hizmet Binası İşİ Proje Yatırımı Yıllık İş Programında Yaşanan Önemli Gecikme ve Belirsizlikler	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Konya Bölge Müdürlüğü binası inşaatı için gerekli çalışmalar, ihale süreci devam

			ediyor
Taşınır Mal Yönetmeliği'nin eksik uygulanması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	